

Ко су Србијанци, где живе, и шта су они на крају крајева

Пише: Ана Радмиловић
понедељак, 13 децембар 2010 08:39



Србијанци су, према неким веровањима, особе које се као матерњим служе српским језиком. Ово веровање је нетачно због тога што: 1) особе којима је матерњи језик српски а живе у Хрватској – нису Србијанци; 2) ни особе које се као матерњим служе српским језиком, а живе у Војводини – такође нису Србијанци; 3) чак ни особе које се служе српским језиком као матерњим а живе на Косову – нису Србијанци.

Србијанство, дакле, није до језика.

Да ли је србијанство, онда, ствар идеолошког карактера?

Није, а ево и зашто када смо оно били „националисти“ причали смо о некаквом српству, па чак и о србству, па чак и о Србству са великим С. Некакво србијанство или Србијанство – није забележено као појам, чак ни када смо имали „територијалне претензије“ и залагали се за „великосрпску хегемонију“ – нико се, никада и нигде није залагао за великосрбијанску или Великосрбијанску (за оне који придеве пишу великим словима) ствар.

Дакле, не постоји великосрбијанство из разлога јер не постоји србијанство.

У Дубровнику су Србе, рецимо, називали (што и даље сматрам мање увредљивим од онога „Србијанци“) Власима.

Ко су онда Србијанци и шта чини једног човека Србијанцем?

Када сам ја давних осамдесетих година прошлог миленијума ишла у основну школу, ми смо, Београђани, Бог да нам прости, Србијанцима називали особе српске (а вала и не само српске) националности које живе дуж такозване јужне пруге, и Србијанац је на

Ко су Србијанци, где живе, и шта су они на крају крајева

Пише: Ана Радмиловић

понедељак, 13 децембар 2010 08:39

нашем београдско – инфантилно – надменом језику заправо било нешто као еуфемизам за сељачину или, у посебним ситуацијама, за цицију (ово због предрасуде да су они јужно себичњаци и рачунџије).



Када сам, такође давних деведесетих година студирала у Новом Саду, схватила сам једну за мене до тада непојмљиву ствар. Сматрали су ме Србијанком. А ја сам то сматрала увредом. То је уједно био и мој први сукоб са наравима које Срби дају једни другима, да не кажем прва криза националног идентитета.

Логично би било, кад сам већ почела да се поверавам, да до овог случаја дође с краја осамдесетих када је свако нормалан ко је имао 15 година био националиста и слушао панк а тако исто и код Далматинаца, па се онда на мору свађаш да ли је кава или кафа, је ли млијеко или млеко и тако даље и тако даље. У Дубровнику су Србе, рецимо, називали (што и даље сматрам мање увредљивим од онога „Србијанци“) Власима: „Ма и ја сан ти Вла'иња“ – могла сам често да чујем од своје најбоље цавтатске другарице, у тренуцима када се мој панкерско-београдски национализам сукобљавао са неким сељачким хевиметалско-хрватским национализмом.

Једно време Србијанцем се сматрала особа српске националности која живи негде између Земуна и Лесковца, или макар до административне границе са Косовом.

Чудно име носе Власи – баш као и до сада неистражени Србијанци. На пример, Грци Власима називају Цинцаре (и то је прилично пежоративно, кажу рецимо „куцо-власи“ што

Ко су Србијанци, где живе, и шта су они на крају крајева

Пише: Ана Радмиловић
понедељак, 13 децембар 2010 08:39

значи отприлике „ћопави Власи“, ко зна зашто ћопави, и то је наравно увреда) Дубровчани Власима називају Србе, а Срби Власима називају оно чудно племе код источне границе које баја, баца уроке и општи с мртвима ко добар дан. Ко ће га знати да ли су то они исти Власи некад давно имали своју државу која се звала ваљда Влашка.

Ко су, међутим, Србијанци – није још увек познато. Једно време Србијанцем се сматрала особа српске националности која живи негде између Земуна и Лесковца, или макар до административне границе са Косовом.

Дакле: не Срби из Хрватске, не Срби из Босне, не из Војводине, Црне Горе и с Косова, не дијаспора – не, него само од Земуна па негде до доле, не зна се тачно докле (Србија усталом нема баш најјасније границе па тако ни Србијанац не зна докле је он Србијанац а када постаје Србин).

Овај језички феномен наравно није стрефио ниједну другу нацију – него Србију, па тако немате ни Русијанце, ни Румунијанце, Хрватијанце или Албанијанце. Имате Србијанце.

Овај језички феномен наравно није стрефио ниједну другу нацију – него Србију, па тако немате ни Русијанце, ни Румунијанце, Хрватијанце или Албанијанце. Имате Србијанце.

Да појам србијанства није само географски схваћено је када се појавила чудна идеолошка подгрупа Србијанаца које себе назива „другосрбијанци“. Другосрбијанац, за разлику од обичног Србијанца који није идеологизован, може да живи било где. Границе Србије не морају да га се тичу (чак је и пожељно да га се не тичу) и за разлику од Србијанца који (бар тако објашњавају овај термин они који га користе), који дакле мора да живи у (тако се то зове ваљда) ужој Србији – другосрбијанац је ослобођен географских стега и може да живи у Хрватској, Босни, Аустралији или у Кандахару. Другосрбијанац је, дакле, за разлику од обичног Србијанца – слободан као птица да живи где хоће и остане другосрбијанац.

